JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BARAZA LA MITIHANI

MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

612 **URAIA**

Muda: Saa 3. **Mwaka: 2002**

Maelekezo.

1. Karatasi hii ina sehemu **A**, **B** na **C** zenye jumla ya maswali **kumi na sita (16)**
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na maswali **mawili (2)** kutoka katika kila sehemu **B** na **C.**
3. Sehemu A ina alama **arobaini (40)** na sehemu B na C zina alama **thelathini (30)** kila moja.
4. Simu za mkononi na vitu vyote visivyoruhusiwa **havitakiwi** katika chumba cha mtihani.
5. Andika **namba yako ya mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

1. Fikiria kijiji kinapanga usambazaji wa umeme wa umma. Eleza njia nne ambazo wananchi wanaweza kushiriki kuhakikisha mradi unafanikiwa.

2. Andika vipengele vinne vya msingi vya Katiba vinavyohimiza heshima kati ya raia.

3. Tafsiri maana ya “uhuru wa maamuzi” kwa raia na toa sababu nne kwa nini ni muhimu kwa maendeleo ya taifa.

4. Taja mambo manne yanayohusiana na maadili ya biashara yanayopaswa kufundishwa shule za sekondari.

5. Fafanua manufaa manne ya mashirika ya vijana kushirikishwa katika miradi ya kijamii.

6. Kwa mifano miwili, eleza dhana ya “uraia wa kimataifa” na jinsi wananchi wanavyoweza kushiriki katika masuala ya kimataifa.

7. Taja hoja nne zinazothibitisha jinsi kutofanya kazi kwa bidii kunavyoathiri ustawi wa jamii.

8. Andika sifa nne za raia anayejali usawa wa kijinsia na haki za binadamu.

9. Fafanua kwa mifano minne jinsi ubaguzi wa rangi unaweza kuathiri maendeleo ya jamii.

10. Eleza namna mijadala ya darasani inaweza kusaidia wanafunzi kuelewa maadili na utu mema, taja faida nne.

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** katika sehemu hii.

11. Chunguza shughuli tano zinazofanywa na mashirika ya kiraia ili kuhamasisha ushirikiano wa wananchi na serikali.

12. Kwa hoja sita, eleza jinsi teknolojia ya habari na mawasiliano (TEHAMA) inaweza kuongeza uwajibikaji wa raia.

13. Taja njia tano ambazo wananchi wanaweza kushirikiana na serikali katika miradi ya maendeleo ya kilimo.

SEHEMU C Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** katika sehemu hii.

14. Fafanua mambo matano muhimu mwalimu anapofundisha ujuzi wa kushughulikia migogoro ya kijamii.

15. Chambua mbinu sita za kisasa zinazosaidia mwalimu kuongeza ushiriki wa wanafunzi bila kutumia mazoezi ya kawaida.

16. Toa hoja sita zinazothibitisha umuhimu wa kujaribu zana za kufundishia kabla ya darasa.